

Villy Søvndal (SF):

Det drejer sig om diskussionen om konventionerne og torturen. Egentlig synes jeg, at det mest overraskende i hele den diskussion, der ruller de her dage, er det argument, der hedder, at vi er så overraskede over, at amerikanerne i krige anvender tortur.

Kl. 13.20

Hvis man gør sig helt fri af ethvert belastende kendskab til fortiden, så kan man glemme Vietnam, man kan glemme alt, hvad der skete i de latinamerikanske lande i 1970'erne. Jeg havde selv fornøjelsen af at være i Argentina i 1976, da militærkuppet fandt sted der. Hvis man er villig til at glemme al historie, så kan man præsentere det, som om det var noget helt nyt.

Men mit første spørgsmål til statsministeren er: Er statsministeren ikke også bekendt med, at amerikanerne under de fleste af deres krige har anvendt tortur, og at vi dermed ikke står med noget fundamentalt nyt?

Det leder over til det spørgsmål, der er stillet som mit andet spørgsmål: Var det i lyset af den historiske erkendelse ikke dumt, ikke forkert, ikke moralsk forkasteligt at se igennem fingre med det faktum, at når man vælger at se stort på internationale konventioner, bl.a. den tredje Genèvekonvention, så er der en lige vej derfra til et vink med en vognstang fra både de ledende politikere og de ledende militærfolk til dem, der arbejder nederst i systemet, om, at de sædvanlige regler hermed er ophævet?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringen har vedholdende krævet, at USA lever op til internationale forpligtelser. Det gælder også i forbindelse med krigen i Irak og i Afghanistan. Det er naturligvis et ufravigeligt krav, at alle lande, herunder dem i koalitionen, overholder Genèvekonventionerne og i øvrigt foregår med et godt eksempel. Det er klart, at de ansvarlige for eventuelle brud på konventionerne skal drages til ansvar.

Villy Søvndal (SF):

Den første fortælling efter de afslørende billeder var jo, at det her var en lille håndfuld. Det var både den danske statsministers og præsident Bushs udlægning, at det her drejede sig om en lille håndfuld meget rå soldater. Jeg vil godt spørge statsministeren: Tror han stadig, at det er den sandsynlige forklaring efter de seneste dages påvisning også i USA i The New Yorker af, at det formentlig er efter direkte ordre fra den

amerikanske forsvarsminister? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål, jeg vil stille, er: Når statsministeren så siger, at de ansvarlige skal stilles til ansvar, betyder det så, at statsministeren vil forfølge, at hvis Rumsfeld direkte har et ansvar i det her, må det have konsekvenser i forhold til den amerikanske administration; så må den amerikanske præsident drage den konklusion, at så skal han se sig om efter en ny forsvarsminister?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke nogen baggrund for at udtale mig om, hvem der er skyldige og/eller ansvarlige for de mishandlinger, der har fundet sted i de irakiske fængsler. Den danske regering og jeg selv har taget kraftigt afstand fra det, der har fundet sted, og vi føler os overbeviste om, at de ansvarlige vil blive draget til ansvar, hvor end ansvaret ligger, og hvor højt oppe det end ligger.

Det er jo faktisk det, der er forskellen på et formærket diktatur og et frit og åbent demokrati som det amerikanske og i den her sammenhæng også det britiske, nemlig at i frie og åbne demokratier kommer den her slags heldigvis helt åbent frem i lyset og kan blive gjort til genstand for en offentlig debat, også en kritisk debat og en ubehagelig debat.

Men sådan skal det være med henblik på, at de, der begår den slags uhyrligheder, kan blive draget til ansvar og få deres straf for det. Sådan er det heldigvis i frie og åbne demokratier. Det skal vi være glade for. Jeg føler mig helt overbevist om, at de også vil blive draget til ansvar, både i USA og i Storbritannien, og det uanset, hvor højt oppe det ansvar ligger.

Villy Søvndal (SF):

Jeg har svært ved at forstå, at statsministeren siger, at der aldrig har været tvivl om, at den danske linje var, at Genèvekonventionerne skulle overholdes. Jeg henleder med nogle spørgsmål i februar, marts og april måned regeringens opmærksomhed på, at der foregår nogle ting, der ikke er i overensstemmelse med Genèvekonventionerne.

Jeg modtager et svar fra udenrigsministeren den 9. april hvor regeringen svarer, at regeringen har tillid til, at amerikanske styrker ligesom de øvrige koalitionsstyrker vil leve op til deres forpligtelser i henhold til det folkeretlige kompleks af sædvaneretlige og konventionsfaste normer.